

15925

24.12.2021

56515

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ**İzmir Milletvekili**

Türkiye'de siyasete hâkim olan nefret söylemi, ırkçılık, ayrımcılık ve bunlara yönelik etkin soruşturmaların yapılmaması, cezasızlık pratikleri göçmenlere/ mültecilere yönelen insan hakları ihlallerini daha da büyötmektedir. Nitekim mülteci düşmanlığının gittikçe yayılmasının sonucu olarak çeşitli illerde çeşitli tarihlerde yaşanan saldırılarla yaşam ve sığınma haklarından mahrum bırakılan mültecilere /göçmenlere yönelik bir yaşam hakkı ihlali de 16 Kasım 2021 tarihinde İzmir Güzelbahçe'de inşaat malzemeleri üretim ve satışının yapıldığı bir firmada çalışan 23 yaşındaki Mamoun al-Nabhan , 21 yaşındaki Ahmed Al-Ali ve 17 yaşındaki Muhammed el-Bish'in üzerlerine benzin dökölerek katledilmeleridir. Ancak, mültecilere yönelik olarak gerçekleştirilen bu ırkçı saldırı, olayın gerçekleşmesinden 35 gün sonra, Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'nin açıklamasıyla basına yansımıştır.

İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi'nin gençlerin aileleri, bir çok dernek, vakıf ve İzmir Barosu ile ortaklaşa yapmış oldukları basın açıklamasında; 16 Kasım günü olay yeri inceleme, Güzelbahçe Emniyeti ve itfaiye ekiplerinin olay yerinde incelemeler gerçekleştirdiği, itfaiye ekiplerinin gerçekleştirdiği incelemelere göre ilk raporlarında mültecilerin kaldığı odada bulunan elektrikli sobadan kaynaklı yangının çıktığı, ancak katilin olayı gerçekleştirmeden önce akşam 20.00-21.00 civarı Urla'da çalışan bir işçi arkadaşına 'orası yanacak, o Suriyeliler bugün ölecek' şeklinde konuştuğu, iş yeri çalışanlarının bu duyumu öğrenmeleri üzerine iş yeri sahibi ve avukatlarına bilgi verdiği ve daha sonra bu duyumun emniyete iletildiği ve emniyet

tarafından kişinin tespit edilerek teknik takibe alındığı belirtilmiştir. Bu duyumun emniyete bildirilmesiyle teknik takibe alınan saldırgan, 26 Kasım 2021’de bu kez Güzelbahçe’de bulunan iddia bayisi sahibi bir kişiyi takip ederek evinin önünde kişinin eşi ve kendisini bıçaklaması üzerine olay yerinden kaçarken yakalanmış ve verdiği ifadesinde Güzelbahçe’de yaşamını yitiren Suriyeli mültecileri kendisinin bir bidon benzin dökerek yaktığını ve bu suçu tasarlayarak işlediğini itiraf etmiş, katil bu ifadesinin üzerine tutuklandığı ve hapishaneye sevk edildiği yine yapılan basın açıklamasında belirtilmiştir. Ayrıca İzmir Barosu Göç ve İltica Komisyonunda bulunan avukatlar, savcılık dosyasından 1981 doğumlu saldırganın ifadesinde, 2000’lerde askerlik yaptığı dönemlerde kendisinin bir komutan tarafından çağırıldığını ve JİTEM’e davet edildiğini, bir dönem JİTEM’le çalıştığı, “temizlik” notu görünce bundan Suriyelilerin “temizlenmesi” gerektiğini anladığı iddialarının yer aldığını belirtmişlerdir. Kundaklamanın hemen ardından hayatını kaybeden gençlerin ailelerinin karakola çağrıldıkları ve soruşturmanın gizliliği için susmaları konusunda uyarıldıkları yine basında yer alan iddialardır.

Görgü tanıklarının iddialarına ve kamera kayıtlarına rağmen olay yeri inceleme ekibinin, ilk etapta yangının elektrikli ısınma cihazından kaynaklandığını söylemesi ve olayın basından gizlenmesi bu ırkçı saldırının üstünün örtülmek istendiği izlenimini güçlendirmektedir. Vahşetin tasarlanarak ırkçı saikle işlendiğinin ortadadır. Ancak kamuoyunda kişinin akli dengesinin bozuk olduğu, Suriyeli mültecilere yönelik ırkçı saikle cinayet işlemediği gibi bir algı yaratılmaya çalışılmaktadır.

Bu konuda inandırıcı, delillere dayalı, şeffaf bir soruşturma yürütülerek adalet sağlanmalı, kamuoyu aydınlatılmalıdır. Tüm bu iddiaları araştırmak ve sorumluların cezalandırılması hukuk devleti olmanın gereğidir.

Bu bağlamda;

- 1- Saldırganın gençlerin öldürülmesinden önce emniyete “Orası yanacak, o Suriyeliler bugün ölecek” duyumunun iletilmesi üzerine şüphelinin teknik takibe alınmasına rağmen yaşanan vahşet neden engellenememiş veya önleyici tedbirler alınmamıştır?
- 2- Zanlının teknik takibe alındığı, tasarlanarak işlendiği açığa çıkmış olan olay yaşanmadan önce önleme konusunda zaafi olan kolluk gücü görevlilerine yönelik başlatılan bir soruşturma var mıdır?

- 3- 16 Kasım günü olay yerinde ilk incelemeyi yapan ekibin benzin dökülerek çıkan yangının elektrikli sobadan çıktığına nasıl karar vermiştir? Bu görevliler hakkında gerekli soruşturma açılmış mıdır?
- 4- Suriyeli işçilerin benzin dökülerek yakılması vahşeti basından ve kamuoyundan neden gizlenmiştir?
- 5- Ailelerinin karakola çağrıldıkları ve soruşturmanın gizliliği için susmaları konusunda uyarıldıkları iddiaları doğru mudur?
- 6- Saldırganın JİTEM'le bağlantısı olduğu iddiaları araştırılmış mıdır? Araştırıldı ise bu iddia doğru mudur?
- 7- Teknik takip altında olan bu saldırgan 10 gün sonra başka birilerini nasıl bıçaklayabilmiştir? Bu konuda görevde ihmali bulunanlar hakkında açılan bir soruşturma bulunmakta mıdır?
- 8- Son beş yılda Türkiye'de yaşayan Suriyelilere yönelik kaç saldırı olmuştur? Bu saldırılar sonucu kaç mülteci-göçmen-sığınmacı yaralanmış ve yaşamını yitirmiştir? Saldırganlardan kaç kişi tutuklanmış ve ceza almıştır?
- 9- Özellikle son dönemlerde göçmen, sığınmacı ve mültecilere yönelik artan ırkçı propagandanın da etkisiyle ölüm ve katliamlara varan saldırıların ve benzer katliamların yaşanmaması, mültecilerin güven içinde yaşamlarının sağlanması amacıyla Bakanlığınızca önlem alınması düşünülmekte midir?